

V Novej Bani usporiadali v dňoch 23.-24. septembra tradičný Novobanský jarmok. Podujatie má dlhoročnú tradíciu čo potvrdzuje skutočnosť, že tentoraz sa konal už jeho 29. ročník. Bola to prezentácia remeselných zručností mnohých šikovných ľudí. V prvý deň jarmoku sa tam predstavila aj Emília Húdoková. V sobotu ju vystriedali manželia Dobiášovi (na snímke). Marián vyrezával pastierske palice a iné výrobky z dreva. Výrobky z jeho dielne si záujemcovia mohli zakúpiť. Propagačnými materiálmi zároveň prezentovali aj MAS Stredné Ponitrie.

Peter Maťašeje

Odkaz na Stvoriteľa

Jesenný zber úrody pokladáme za samozrejmosť ako výsledok nášho celoročného snaženia v záhradách a na poliach. Množstvo a kvalita úrody však nezávisí len od našej snahy.

Veľký vplyv má počasie, v posledných desaťročiach také nevyspytateľné v dôsledku narušenia prírodnej ekológie priemyselnou činnosťou človeka. Preto musíme byť vďační za každý dar, ktorý nám zem dáva. V dnešnej dobe, tak uponáhľanej, sa na poďakovanie často zabúda.

Naša farnosť patrí k tým, kde omša s poďakovaním za úrodu, sa už stala tradíciou. V piatok 23. septembra sa pred kultúrnym domom zišli deti v sprievode rodičov, zástupcovia DHZ, Kľížania aj spevácky Chor de Clus. Sprievod sa pohol ku kostolu so spevom piesne Otče náš, vyslyš nás. Farský kostol je aj túto jeseň krásne vyzdobený darmi zeme a práce ľudských rúk. Zásahu na tom má OZ Tu žijeme a práce dobrovoľníkov koordinovala Mgr. Zuzana Dolná. Počas ďakovnej svätej omše striedavo spievali spevácky Chor de Clus a Kľížania. Pred obetovaním deti aj dospelí pred oltár nosili obetné dary, ktoré v závere svätej omše pán farár požehnal. Taktiež z jeho úst zazneli ďakovné slová všetkým, ktorí sa na príprave tejto milej slávnosti podieľali a sa jej zúčastnili.

V tomto období sa mnohé kostoly vyzdobujú úrodou, ktorú nám požehnal Pán.

Ved' naši predkovia nám nechali odkaz pretavený do ľudovej múdrosti: *Bez Božieho požehnania márne naše namáhania.*

Ing. Zuzana Holáková

Začiatkom septembra vydal básnik Ján Badán svoju piatu básnickú zbierku, ktorá vychádza pod názvom *Nádej zomiera posledná* v Nitrianskom vydavateľstve Naše Pole a uzatvára cyklus básnických zbierok vydaných v rokoch 2014-2022. Táto kniha poézie obsahuje 100 zaujímavých básní, ktoré majú ambíciu zaujať a duchovne obohatiť každého čitateľa bez rozdielu veku.

Piata básnická zbierka

Záujemcovia si ju môžu kúpiť v kníhkupectvách Martinus a Panta Rhei osobne prípadne cez e-shop alebo priamo u autora. Bližšie informácie o knihe Vám poskytne aj redakčná rada mesačníka Nový Clus.

Peter Maťašeje

ČO EŠTE MÔŽEM A ČO UŽ NESMIEM

Naša spoločnosť často pozerá na Cirkev ako na jednu z mnohých politických strán. Ako na organizáciu, ktorá sa snaží presadiť svoj program, s ktorým chce byť hybnou silou v spoločnosti, mať vplyv a vážnosť. Program sa javí jednoduchý: boj proti potratom, proti eutanázii, proti antikoncepcii, proti rozvodu. Nový zákon je potom základnou učebnicou Cirkvi a treba ho čítať v registri povoleného a zakázaného. Poctivé dodržiavanie prikázaní zaistiť veriacim nebo, nedodržiavanie ich privedie do pekla. Poslaním Cirkvi je potom presvedčiť čo najväčší počet ľudí o tom, že potraty, eutanázia a antikoncepcia by mali byť navždy zakázané.

Možno, že úplne rovnako svoje náboženstvo vnímala aj skupinka Židov Kristovej doby. Mojžišov zákon mal 613 prikázaní a v jednej chvíli žbožní Židia diskutovali, ktoré z nich je to najväčšie. Diskutujúci Židia nám pripomínajú mimoriadne dôležitú vec: to, že sa vedie debata na zbožnú tému, ešte neznamená, že má zmysel. Podobne to, že témou nejakej zbožnej knihy sú sväté mená, Pán Ježiš a Panna Mária, ešte neznamená, že dotyčná kniha je dobrá. A ak námetom maliarskeho plátna je nejaký svätec, takisto to neznamená, že ide o svätý obrázok.

Morálka bez mystiky je mŕtvá. Cirkev nie je organizácia s programom mravnej obrody národa, akýsi skrášľovací spolok bojujúci proti sexu pred svadbou, ale je organizmom na ceste. Až v prikázaní „Miluj Pána, svojho Boha“ celá morálka dostane zmysel. Podstatou Cirkvi nie je šieste prikázanie, ale dotyk absolútna, Jakubov zápas s Bohom, z ktorého človek nemôže vyjsť nezranený. Je to dotyk večnosti. Ak by sme Cirkev vnímali, ako ju opisuje úvod tohto textu, potom by to bol jednoduchý život: dodržiuj desať prikázaní, a hlavne to šieste, a budeš spasený. Takto to ale nie je.

Až vo svetle „Miluj Pána, svojho Boha“ človek pochopí, že Desatoro dáva človeku priestor, v ktorom môže lietať,

(Pokračovanie na str. č. 2)

Foto - Mgr. Naďa Lojek

Beažoželáme

V mesiaci september 2022 oslávili svoje jubileum:

Anna Stanková – 60 rokov
Vladimír Beňo – 60 rokov

Z najstaršej generácie oslávili narodeniny títo naši spoluobčania:

Eva Gašparovychová – 81 rokov

Valentín Hudok – 81 rokov

Ludmila Húdoková – 83 rokov

Mária Bujnová – 83 rokov

Anton Valuch – 86 rokov

Františka Švecová – 86 rokov

Emília Kňazeová – 87 rokov

Helena Paliatková – 87 rokov

Pavel Švec – 88 rokov

Katarína Kňazeová – 89 rokov

Karol Smatana – 89 rokov

Mária Belicová – 92 rokov

Oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme im predovšetkým pevné zdravie, Božie požehnanie a spokojnosť v kruhu svojich najbližších.

Redakcia Nového Clusu
 a pracovníci obecného úradu

* NOVORODENCI *

.....

SOBAŠE

10.9.2022 MUDr. Andrea Spišiaková
 a MUDr. Jan Slovák

17.9.2022 Natália Hazdová a Šimon Vančo

17.9.2022 Kristína Mokrá a Robert Bialý

ČO EŠTE MÔŽEM A ČO UŽ NESMIEM

(Dokončenie zo str. č. 1)

že jednotlivé prikázania označujú slepé cesty, dávajú azimut pohybu, vytvárajú mantinely zahradzujúce odbočky vedúce do temnôt. Pamätaj na sviatočný deň, pozor na to, čo hovoríš, cti svojich rodičov, nebudeš závidieť, nebudeš kradnúť, nebudeš smilniť, ... Jednoducho leť. Že sa ti to občas nepodarí, je tragický fakt. Ale ak máš úprimnú a hlbokú ľútosť, tak je tu odpustenie, sviatosť zmierenia. Vznikla nie kvôli nesústreďenosti pri modlitbe, alebo že si sa zabudol pomodliť pred jedlom, ale kvôli tým naozaj vážnym veciam. Človek je povolaný k niečomu oveľa väčšiemu, než je dodržiavanie Desatora, a poslaním Cirkvi je niečo oveľa viac, než zháňanie sympatizantov a presviedčanie verejnosti o škodlivosti potratov. Keď Pavol hovorí, že sme boli povolaní k slobode, nejde o malé veci. A v podobenstvách sa táto téma objavuje znova a znova: Dostal si hrivny, tak sa snaž, aby si s nimi pracoval, aby si využil všetko, čo si dostal. Máš v sebe vinicu s lisom, plotom a strážnou vežou, tak sa snaž, lebo majiteľ vinice si čoskoro pošle pre vzorky a spýta sa, ako si naložil s jeho pôdou a hroznom. Máš tu len obmedzené roky života, tak sa usiluj zo všetkých síl, aby tento deň bol Deň, aby si ho využil do poslednej sekundy. Boh miluje tento svet, tak by si ho mal milovať aj ty a mal by si sa snažiť, aby za tebou niečo zostalo, aby tvoja hrivna vyniesla tisíc ďalších. Že sa cestou obvykle trochu alebo viac ušpiníš, je smutné, tak to ľutuj, pros Boha o odpustenie a vyznaj sa z toho, ale nezastavuj sa, chod' ďalej vpred. Nový zákon potom prestane byť pre teba knihou povoleného a zakázaného, ale sprievodcom na Ceste. Morálka bez mystiky je mŕtva. Nerozmýšľaj nad tým, čo je ešte dovolené a čo už nesmieš. Miluj Boha. A ako povedal sv. Augustín: „Miluj Boha a rob, čo chceš“.

Mgr. Patrik Adam, správca farnosti

ROKOVALO ZASTUPITEĽSTVO

Poslanci obecného zastupiteľstva našej obce sa dňa 22. septembra 2022 o 18,00 hodine pod vedením starostu obce zišli na svojom 28. riadnom zasadnutí. Po schválení programu rokovania, overovateľov zápisnice a zapisovateľky prešli k ďalším bodom. Schválili VZN č. 3/2022 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov, výšky príspevku na režijné náklady a podmienky úhrady v školskej jedálni. Schválili rozpočtové opatrenie č. 8/2022, ktorého návrh prítomným priblížila ekonómka a starosta obce. Protest prokurátora proti VZN č. 4/1999 predniesol a zdôvodnil osobne prítomný prokurátor. Nakoľko predmetné VZN už nie je v súlade s platnými a novelizovanými zákonmi, prokurátor ho navrhol zrušiť. Poslanci prerokovali žiadosť p. Šikovej o odpredaj časti obecného pozemku, aby sa užívaci stav dostal do stavu právneho. Poslanci vzali žiadosť na vedomie a odporučili preveriť u žiadateľky možnosť zámery pozemku, ako dôvod pre prípravu potencionálnych stavebných pozemkov. Ďalšiu žiadosť o odpredaj časti obecného pozemku doručila OcZ p. Bielichová. Aj túto žiadosť poslanci vzali na vedomie s požiadavkou o doplnenie žiadosti. Na vedomie

vzali aj Správu nezávislého audítora z auditu účtovnej závierky a správy k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov za rok 2021. Audítora v konečnom hodnotení konštatoval, že obec konala v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

V rôznom starosta informoval o pripravovanej kultúrnej akcii Mesiac úcty k starším. Tiež o krokoch vykonaných k prevádzkovať verejného vodovodu k zabezpečeniu kvality pitnej vody v našej obci.

V diskusii poslanci aj prítomní občania sa vyjadrovali práve k zabezpečeniu pitnej vody vo verejnom vodovode. Tiež sa zaujímali o prípravu rekonštrukcie vodovodného potrubia v hlavnej ceste, pre ktorú je už projektovaná dokumentácia vyhotovená a je v pripomienkovom konaní na dotknutých úradoch.

V závere starosta poďakoval prítomným za účasť a osobne poďakoval poslancom a hlavnému kontrolórovi obce za prácu v končiacom sa volebnom období a odovzdal im ďakovné plakety a upomienkový predmet.

OcÚ

† OPUSTIL NÁS †

Jozef Gerši * 8.10.1924 † 25.9.2022

Želali sme si, aby sme ho ešte stretli, aby mu bolo dopriate dožiť sa stovky, aby znovu mohol prísť do svojho milovaného rodiska. Prísť na Klíž.

Srdcom a dušou Klížan, náš dlhoročný spolupracovník, určite najväčší priaznivec Nového Clusu od jeho vzniku, dobrý a múdry človek, ku nám už ale nikdy nepríde. Smutná správa nás zastihla deň pred uzávierkou novín, ktoré tak rád čítal, bol ich veľkým priaznivcom. Bol dopisovateľom, korešpondentom, inšpiratívnym človekom a pre mňa veľkou morálnou oporou.

Desiatky listov, niekedy aj balíčky, telefonáty. Vždy som sa veľmi tešil čím mňa, a v nejednom prípade aj našich čitateľov, prekvapí. A on vždy prekvapil. Posielal materiály, spomienky, historické fakty a svoje osobné prežitky v písanej podobe. Sviatkom bolo, keď sme sa prvý krát stretli. Na Obecnom úrade bola 1. novembra 2005 milá a vzácna návšteva. Redakčnú radu vtedy prišiel pozdraviť a vlastne sa s nami zoznámiť osobne pri príležitosti návštevy svojho rodiska. O nejaký čas sme boli s rodinou u neho na návšteve v Spišskej Novej Vsi. Nezabudnuteľnou sa stala návšteva Jozefa Geršiho na Obecnom úrade v októbri v roku 2019. Vtedy sme pripravili malé prekvapenie a víťala ho nielen celá redakčná rada ale aj starosta obce.

Všetko je už minulosť. No nie tak celkom. Zostávajú jeho príspevky, ktorými obohaľoval vydania našich novín a sú ich trvalou hodnotou. V mojom archíve zostáva bohatá korešpondencia. Nedá sa zabudnúť na jeho vzťah k svojmu rodisku, hoci väčšiu časť svojho života prežil spolu s rodinou v Spišskej Novej Vsi. V krátkej dobe sa ľútime už s druhým významným človekom veľmi spätým s Veľkým Klížom. Je nám smutno, lebo vieme, že takých oddaných rodákov, ako bol aj Jozef Gerši, máme už veľmi málo. Nikdy na neho nezabudneme. Nech odpočíva v pokoji.

Text a foto Peter Maťašeje

Jozef Gerši pri rozlúčke pred Obecným úradom počas jeho poslednej návštevy Veľkého Klíža 4. októbra 2019.

SPOMIENKA

Čas plynie a nevráti, čo vzal,
 zostali len spomienky a v srdci žiaľ.

Dňa 22. októbra si pripomenieme 5. výročie úmrtia

Jána Hajšu

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.
 smútiaca rodina

40 rokov motokrosu vo Veľkom Klíži

Pozvánka OŠK AMK Veľký Klíž oznamovala, že v sobotu 24. septembra sa o 18.00 hod. bude konať výročná členská schôdza členov, priaznivcov a fanúšikov klubu motokrosárov. Po takmer dvojročnej prestávke (z dôvodov pandémie) sa schôdza uskutočnila v sále Kultúrneho domu v Klížskom Hradišti. Stretnutie otvoril privítaním všetkých zúčastnených predseda klubu Bc. Rudolf Mihaleje. Osobitne privítal hostí - primátora mesta Partizánske v sprievode kandidátov na poslancov do VÚC, starostov obcí Veľký Klíž a Ješkova Ves, zástupcov spoločenských organizácií pôsobiach v obci, ako aj ostatných členov a priaznivcov klubu v sále. Schôdzu moderoval Milan Hudok st. Predniesol program, ktorý členovia OŠK následne hlasovaním schválili. Po zvolení pracovných komisií členskou základňou podal predseda klubu Správu o činnosti klubu OŠK AMK Veľký Klíž za roky 2020 - 2022. Nasledovala Správa o hospodárení OŠK AMK Veľký Klíž za roky 2020 - 2022 prednesená hospodárom Dušanom Hudokom a Správa revíznej komisie, ktorú predložil Miloš Marko. Ocenenie pretekárov

OŠK AMK za rok 2022 sa realizovalo pod taktovkou Milana Hudoka st., ktorý každému ocenenému pretekárovi položil otázku, ako prebiehal jeho športový rok, účasť na podujatiach a kde sa vidí každý jazdec v nasledujúcej sezóne. Schôdza pokračovala predstavením jazdcov OŠK AMK na rok 2023. Budúci rok budú náš klub reprezentovať títo pretekári: Marek NAJMAN st. so štartovým číslom 38 v triede MX4, Dušan HUDOK ml. so štartovým číslom 69 v triede MX1 hobby, MUDr. Imrich BUJNA so štartovým číslom 31 v triede MX1 hobby, Andrej STANKO so štartovým číslom 64 v triede MX2 hobby, Tomáš MENŠÍK so štartovým číslom 323 v triede MX2 hobby, Samuel BIELICH so štartovým číslom 116 v triede MX2 hobby, Bc. Rudolf MIHALEJE so štartovým číslom 50 v triede MX+, Simona HUDOKOVÁ so štartovým číslom 19 v triede MX ladies a Nikola MOKRÁ so štartovým číslom 70 v triede MX ladies. Vedenie klubu ocenilo aj všetkých dobrovoľníkov, ktorí pomáhajú pri príprave trate, pretekov, vykonávajú obslužné činnosti, majú na starosti občerstvenie. K tejto téme sa v diskusnom príspevku vrátil aj traťový

komisár Rudolf Kováčik, ktorý vyzdvihol aktivitu vedenia AMK, spoluprácu dobrovoľníkov a miestnych občanov pri príprave pretekov. Ďalším bodom programu bola voľba predsedu a členov výboru OŠK AMK. Za prezidenta klubu OŠK AMK Veľký Klíž bol zvolený Bc. Rudolf Mihaleje. Členmi výboru sú: Miloš MARKO, Vlastimil ŠMALO, Tomáš MENŠÍK, Marek NAJMAN st., Andrej STANKO, Vladimír GAŠPAROVÝCH, Rudolf KOVÁČIK, Dušan HUDOK st., Imrich BUJNA st. a Samuel BIELICH. V diskusii hostia blahoželali prezidentovi a členom klubu ku zvoleniu a priali veľa úspechov pri vedení OŠK AMK. Minulý rok športový klub oslávil 40 rokov od svojho založenia v roku 1981. Na pamätných plagátoch sú zverejnení všetci predsedovia klubu a 37 jazdcov, ktorí počas tohto obdobia reprezentovali OŠK AMK. Po diskusii nasledovalo občerstvenie a neformálne rozhovory. V kultúrnom programe účinkovala mužská spevácka skupina Klížania, ktorá tromi hudobnými vstupmi obohatila priebeh schôdzy.

Ing. Tatiana Sasková

5.kolo 4.9.

OŠK Veľký Klíž – TJ Sokol Biskupice 1:1 (0:0) gól OŠK V. Klíž – Ján Kučera (11m)

Zostava OŠK: Meluš - Peter Dobias, Patrik Gáher, Martin Kňaze, Juraj Chrenko, Patrik Bielich, Jozef Bielich, Ján Kučera, Juraj Bielich, Jozef Jankovič, Milan Vaňo. **Striedali:** Marek Najman, Pavol Duša, Peter Pavlíček, Juraj Šimon, Štefan Maťašeje.

Hostia začali hneď od úvodu zo zabezpečenej obrany, čo viedlo k našej väčšej prevahe v držaní lopty. Naopak, súper to využíval na brejkové situácie, z ktorých hrozil niekoľkými strelami, avšak ani jedna z nich si cestu do brány nenašla. Naše náznaky šancí taktiež ostali nevyužitú, do kabín sa šlo za stavu 0:0. Druhý polčas sme určitý úsek hrali ľahkovážne, súper si začal veriť a viac vyskytovať pred našou bránou. Úspech pre nich prišiel v 63. minúte, keď sa presadil Čukan. Na našej strane mal 100%-nú príležitosť Jankovič, jeho strela však trafila brankára hostí. Neujala sa ani hlavička Juraja Chrenka, ktorá tesne minula bránu. Vyrovnáť sme dokázali v 73. minúte, keď po faule na Patrika Bielicha premenil pokutový kop Ján Kučera. Vzhľadom na šance sme si zaslúžili vyhrať, avšak podľa priebehu stretnutia je remíza zaslúžená.

6.kolo 11.9.

OŠK Veľký Klíž – TJ Rybany 3:3 (0:2)

góly OŠK- Štefan Kučera 2, Juraj Chrenko

Zostava OŠK: František Meluš - Patrik Gáher, Juraj Chrenko, Patrik Bielich, Juraj Bielich, Ján Kučera, Samuel Belianský, Jozef Jankovič, Juraj Šimon, Milan Vaňo, Štefan Kučera. **Striedali:** Pavol Duša, Marek Stanko, Miroslav Janšák.

Naším plánom od úvodu bolo vychádzať zo zabezpečenej obrany, nechať súpera viac hrať s loptou a vyrážať do brejkov. Na ihrisku však prebiehal opak. Boli sme aktívnejší, vytvárali si viac šancí, naším trňom v päte je však efektívnosť. Hostia vyrážali s niekoľkými hráčmi do našej často otvorenej obrany, všetko sme však ustáli. Od začiatku sa hralo nervózne, viaceré verdikty rozhodcu vniesli nepokoj hlavne na naše kopačky. Zlom prvého polčasu prišiel v rozmedzí 35. a 40. minúty, keď najprv hostia otvorili skóre Kramárom, o dve minúty sa nechal zbytočne vylúčiť Jankovič, v 40. minúte fauloval v šestnástke Gáher a Bodocký sa z bieleho bodu nemýlil. Druhý polčas sa však rapídne zmenil. Aj napriek početnej nevýhode sme hrali lepšie. V priebehu 11 minút Štefan Kučera vyrovnal, keď najprv predviedol pri zakončení rýchle nohy a pri druhom góle obrana hostí totálne zlyhala. Nečakaný obrat sme dosiahli v 78. minúte po hlavičke Juraja

FUTBAL A – mužstvo

Chrenka. Keď už sme verili v šťastný koniec, v 90. minúte si po tlaku hostí strelil vlastenca Vaňo a zápas tak skončil remízou 3 : 3.

7.kolo 18.9.

FK Slovan Šimonovany/PE - OŠK Veľký Klíž 6:0 (3:0)

Zostava OŠK: Michal - Vladimír Maťašeje, Ján Kučera, Patrik Gáher, Miroslav Janšák, Peter Dobias, Patrik Bielich, Michal Kučera, Juraj Bielich, Milan Vaňo, Jakub Bielich. **Striedali:** Pavol Duša, Juraj Šimon, Peter Pavlíček, Martin Kňaze.

Na stretnutie do Šimonovian sme cestovali bez viacerých hráčov, keď sa priebeh sezóny podpisuje na našich zraneniach. Inak tomu nebolo ani v zápase, keď už do polčasu sme museli vystriedať dvoch hráčov. Domáci boli lepším mužstvom, a aj keď sme mali najmä v úvodnom dejstve nejaké náznaky, streliť gól sa nám nepodarilo. Už v 13. minúte domáci otvorili skóre po premenenej penalte. Do prestávky pridali ešte ďalšie dva góly. Druhý polčas sa hral prevažne pred našou bránou, hostia rovnako pridali tri góly a odchádzali sme s debaklom.

8.kolo 25.9.

OŠK Veľký Klíž – Klátova Nová Ves 1 : 5 (1:0) gól OŠK - Marek Najman

Zostava OŠK: Meluš - Peter Dobias, Marek Stanko, Vladimír Maťašeje, Michal Kučera, Marek Najman, Patrik Bielich, Ján Kučera, Peter Pavlíček, Juraj Šimon, Milan Vaňo. **Striedali:** Pavol Duša, Tomáš Urban.

Pred peknou diváckou návštevou sme v derby zápase začali aktívne. Hrali sme po zemi, kombinačne, čím sme aj dokázali udržať loptu v našej útočnej fáze a aj ohroziť bránu súpera. Už v 7. minúte sa v šestnástke šikovne uvoľnil Marek Najman a krásnou obaľovačkou otvoril skóre - 1 : 0. Hosti sme takmer k ničomu nepúšťali, dobrým dopustovaním sme ich akcie rušili hneď v zárodku. Dostali sa asi k dvom strelám, ktoré však Meluš s námahou kryl. Druhý polčas sa hodnotí z našej strany veľmi ťažko. V 54. minúte vyrovnal krásne Štefan Jakubík, o minútu neskôr premenil penaltu Peter Jakubík a hostia boli na koni. Začali behať, posúvať rýchlejšie loptu, čo nám robilo problémy. V útoku sme loptu takmer vôbec nepodržali a bolo len otázkou času, kedy dobre hrajúci hostia skórujú. Stalo sa tak v 68. minúte, keď sa druhýkrát presadil Štefan Jakubík. V 80. minúte pridali štvrtý gól Zajíc, o dve minúty sa nechal zbytočne vylúčiť Michal Kučera, keď svojvoľne opustil hraciu plochu a inkasoval druhú žltú kartu. Hostia dokončili našu demolicu v 89. minúte po góle Rybára. Treba uznať, že všetky góly hostí by boli na popredných miestach v hitparádach.

MaS

Hradišský vodojem má päťdesiat rokov

Voda, naša voda. Je dobrá chutná, osviežuje nás. Púšťame si ju z kohútika, varíme z nej, pijeme ju... používame dennodenne. Je to akoby samozrejmé. Už neuveriteľných päťdesiat rokov. Ale je to aj vzácné. Uvedomujeme si to? Mať vlastnú vodu, ktorá pramení tu priamo v obci, je dar.

Najmä ak si to dáme do súvisu zo štatistikami týkajúcimi sa celého územia Slovenska. Verejný vodovod má vyše 2 400 obcí, čo je 83,6 percenta, 474 obcí ešte vodovod nemá. Pitnú vodu čerpajú z individuálnych domových studní, ktoré v mnohých prípadoch nespĺňajú požiadavky na kvalitu. 474 obcí nemá svoj vlastný vodovod. V dnešnej dobe sa nám to ani nechce ceriť. My ju ale máme. Podme sa teda spoločne pozrieť odkiaľ, ako a s akými hodnotami sa naša voda dostáva ku nám. Do našich domov.

Exkurzia

Bola plánovaná už dlho. Stretnúť sa s naším správcou vodovodnej siete a dozvedieť sa niečo bližšie. Konečne, v druhý augustový deň prišiel ten čas. Pridali sa aj deti s pani učiteľkou Mgr. Zuzanou Dolnou, ktorá im takto pripravila zaujímavé a pútavé spríjemnenie prázdninových dní.

Prameň

Všetci poznáme malú vodárenskú budovu v záhrade pri začiatku vstupu do Malej uličky za autobusovou otočnou. Keď už sme v jej areáli, úzkym chodníkom medzi dvoma záhradami prejdeme ešte kúsok ďalej. Tam je betónová šachta nad ktorou sa týči kovová konštrukcia s ihlanovým koncom. A nápisom *Ochranné pásmo I. stupňa*. Miesto, kde bol v roku 1972 urobený vrt do hĺbky 70 metrov s priemerom 32 centimetrov. V šachte je umiestnená ponorka s výkonom 7,5 KW. Váži okolo 100 kg. Ponorená je do vody so štandardnou teplotou 11 stupňov Celzia. Hladina vody je okolo štyroch metrov od poklopu vrtu. Na osem metrov klesá, keď je dlhodobé sucho alebo je zvýšený odber. Spomínaná kovová konštrukcia slúži na vytiahnutie ponorky v prípade poruchy.

Ešte trochu faktov z histórie

Dobre si všimnime dátum prvého vrtu – rok 1972. Vodovod ako taký sme však

Už historický kus, alebo ak chcete rekvizita. Jedna z prvých ponoriek používaná v našom vodovodnom systéme. V súčasnosti pripomína staršiu techniku používanú v minulosti. Foto – Peter Maťašeje

u nás mali už dva roky. Pôvodný prameň bol výdatný – kopaná studňa so skružami s priemerom 1,5 m, mal hĺbku okolo 6 m, ale nemohol postačovať pre spotrebu vody celej klíšskej doliny, troch družstevných areálov. Preto bolo nevyhnutné nájsť vhodné miesto a urobiť vrt za účelom nájsť výdatný prameň dobrej zdravej vody. Preto prišiel návrh jestvujúcu studňu prehĺbiť.

Vodárenská budova, pôvodne prečerpávací stanica

Tu je – možno to tak nazvať – základňa správcu nášho vodovodu Michala Kňaze. Tu sleduje mnoho činiteľov ktoré rozhodujú o tom, že do našich domácností putuje kvalitná a chutná voda. Meria sa napríklad spotreba vody. Normálna, štandardná spotreba je 220 m kubických. V júlových horúčavách bola rekordná – 21. júla to bolo 290 m kubických

vody, 25. júla 280 m kubických. Pri horúčavách sa bežné merania pohybujú v hodnotách 267 – 270 kubíkov. Denne z nášho vodovodu dostáva naša obec a aj obec Ješkova Ves 200 kubíkov vody, pričom samotná Ješkova má odber 70 kubíkov.

V samostatnej časti budovy sa dávkuje chlór. Prebieha v automatickom režime a dávkuje sa vždy keď je spustená ponorka, teda každý deň. Kontrola chlóru vo vode sa robí raz za týždeň.

Michal mi vysvetľuje postup a systém jeho práce. Je zjavné, že sa svojmu povolaniu rozumie a čo je ešte dôležitejšie, baví ho a robí ho s radosťou.

Nezanedbateľným faktorom je tlak vody. Ako mi povedal Michal, nie raz počúva požiadavky na jeho zvýšenie. Ľudia si neuvedomujú, že jeho zvýšenie by malo za následok trhanie potrubia. Napokon, za daných podmienok sa tlak vody zvýšiť nedá.

Základom je ale fakt, že voda, ktorá prichádza k odberateľovi je najskôr čerpadlom dopravovaná do rezervoáru. Sú to vlastne dve nádrže, ktoré sú na Besiedkach. Voláme ich tak laicky, vodojem.

Ešte skôr ako sa tam voda dostane prechádza prečerpávacím zariadením. Nahliadnuť do tohto systému bolo možné cez otvorenú šachtu priamo v budove.

Zbúdov

Tam nejdeme. Ale vieme, o čom hovorí. Na začiatku záhradkárskej osady v Zbúdoch sa nachádza záložný zdroj vody. Vybudovali ho v roku 1974. Vrt má hĺbku 110 metrov, jeho priemer je 24,5 cm. Vo vode nie je žiadny chlór. Toto zariadenie nie je napojené na Besiedky, ale priamo do vodovodného systému.

Ako sa dozvedám, v prípade potreby ho vie spustiť do pol hodiny. Z legislatívneho

Systém a fungovanie nášho vodovodu by sa nedal spoznať bez pohľadu do útrobov vodárne na Besiedkach. Jednotlivé potrubia sú farebne odlišené. Červené potrubie odvádza prepadovú vodu. Zelené je privod vody z prečerpávačky. Modré potrubie odvádza vodu k spotrebiteľovi. (čiernobiele novínové vydanie sťažuje rozlíšenie, iné je to pri elektronickej podobe novín).

Foto – Michal Kňaze

Správca vodovodu Michal Kňaze počas exkurzie detí.

Foto – Peter Maťašeje

hľadiska sa táto voda ale nedá použiť ako voda pitná.

Besiedky

Od vodárenskej budovy, prečerpávačky, vo vzdialenosti 40 metrov, na Besiedkach, sa nachádzajú dva zásobníky vody. Presnejšie sú to dve komory, každá s kapacitou 150 kubíkov. Vchádzame do malej miestnosti 2,5 x 5 metrov. Verejnosť sem prístup nemá. Som si vedomý, že novinárska práca mi prináša

*Aj tento pohľad verejnosť nemá možnosť vidieť. Pozeráme sa do priestorov budovy vodojemu na Besiedkach. V rúrach, označených zelenou farbou je privádzaná voda z ponorky.
Foto – Michal Kňaze*

aj takéto „privilegium“. Zo zdola prišla aj pani učiteľka s deťmi. Kladú otázky, Michal vysvetľuje, oboznamuje.

Za hodinu sem príde 30 kubíkov vody. Tlak vody, ktorý musí ponorka vyprodukovať, aby sa voda dostala do rezervoáru je približne 6 – 7 barov. Ako už bolo spomenuté, za jeden deň odberatelia v oboch našich obciach odoberú 200 - 220 kubíkov vody.

V malej miestnosti sa nachádza zariadenie, ktoré spúšťa ponorku na základe výšky vody v samotnom rezervoári (na spôsob plávajúceho).

Michal otvára šachtu. Zostupujem po úzkom kovovom rebríku na samé dno nachádzajúce sa medzi nádržami. Som šesť metrov pod výškou hladiny. Maximálny vodný stĺpec je cca 6 metrov.

Je to vskutku osobitý zážitok. Jednotlivé ventily, uzávery, celý systém. Michal mi to všetko popisuje a ja sa snažím to všetko zachytiť. V zúžených priestoroch, kam chcú ísť aj deti zhora, sa ešte chvíľu zdržím a potom sa vraciam medzi ostatnými.

Polstoročie

Celková dĺžka vodovodnej siete v klížskej doline je 10,164 km (10164 metrov).

V tejto dĺžke sú započítané všetky ulice, všetky odbočky. Presne. Veľký Klíž s jeho dvomi časťami Klížom a Klížskym Hradištom a susedná Ješkova Ves už naozaj

Na exkurziu s Michalom Kňazom určite radi spomínajú aj tieto prázdninujúce deti.

Foto – Peter Maťašeje

celé polstoročie využívajú miestny výdatný prameň kvalitnej, zdravej a osviežujúcej vody. Našej vody. Je dobré si to uvedomiť. Len nedávno (N. Clus č.4.-6/2021) sme si v seriály na pokračovanie autorky a našej

spolupracovníčky Tatiány Macúchovej pripomenuli tých, ktorí sa o vodovodnú sieť starali v minulosti. Mená našich občanov, nadoslovzatých odborníkov Pavla Sasku, Antona Neštepného a Romana Hlavačku budú navždy spojené s naším vodovodom. Predstavený bol aj nový správca našej vodovodnej siete 31-ročný Michal Kňaze (N. Clus č.7/2021).

Záverom

Bola to nevšedná exkurzia. Vidieť a spoznať bližšie fungovanie a systém nášho vodovodu bolo poučné a dodalo istý rozmer nových vedomostí. Zážitok mali zaiste i deti. Spoločne aj touto cestou môžeme nášmu mladému správcovi vodovodnej siete poďakovať. Zároveň mu zaželať, nech mu nadšenie a zápal pre jeho prácu, ktoré boli vidieť a cítiť, vydrží veľmi dlho. No a v neposlednom rade

si môžeme spoločne želať, aby náš vodovod slúžil všetkým ľuďom vo Veľkom Klíži a v Ješkovej Vsi ešte veľmi, veľmi dlho, dobre a spoľahlivo.

Peter Maťašeje

Kandidátska návšteva

Už druhá návšteva v našej obci, v rámci ktorej sa predstavil kandidát na predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja, sa u nás konala v piatok 9.septembra. Spolu so svojím tímom nás tentoraz navštívil kandidát Ing. Peter Mátoš. Je rodák z Považskej Bystrice, kde už druhé volebné obdobie pracuje ako viceprimátor. Prítomný bol aj Tomáš Merašický, ktorý sa uchádza o znovuzvolenie za poslanca TSK. Obaja kandidujú za širokú stredopravú koalíciu. Súčasťou večerného stretnutia s kandidátmi bol krátky ale pekný program žien z Jednoty dôchodcov. O dobrú náladu sa postarala päťica hudobníkov z Dychovej hudby Horné Srieňe.

Text a foto Peter Maťašeje

Kandidát Peter Mátoš v diskusnej debате s našimi ženami.

Pekné zážitky nepokazilo ani počasie

Len raz za čas sa vyskytne v lete priaznivá situácia pre turistov KST Ostrá Veľký Klíž, kedy si môžu vyhradiť pre svoje potulky víkend i bonusový deň voľna. V tomto prípade bonus pre nás bol práve sviatok SNP. Nuž, ale tak to býva, že priazeň osudu nie je bezodná, a tak za deň voľna navyše zaplatili sme daňou počasia. O tom však prezradím až o pár riadkov neskôr.

1. Deň - Dobšinská ľadová jaskyňa a Spišská Nová Ves

Začali sme rozprávko, keď sme v poludňajšom slnku zavítali do priam chrámových priestorov Dobšinskej ľadovej jaskyne známej aj z rozprávky Sol' nad zlato. Iskriace hviezdy ľadových stien nám osviežili telá a pohladili duše. Myšlienka, že predsa len tie ubiehajúce roky nemajú až takú veľkú váhu v porovnaní s nánosmi ľadu starnúceho už niekoľko tisícročí padne vhod.

Tolko udalostí, čo uplynulo v toku týchto tisícročí a predsa ľad zostáva chladný.

Popoludní nás čakal výstup na najvyššiu kostolnú vežu na Slovensku, ktorá sa nachádza práve v srdci Spišskej Novej Vsi. No toto mestečko sa pýši i ďalším naj a to najväčším šošovkovitým námestím na Slovensku. Výstup na vežu kostola Nanebovzatia Panny Márie pripomína akýsi prekážkový beh. Cez užité schodište, nahor strmými drevenými schodmi a popod mohutný zvon, až kým sa nám otvorili balkóniky s výhľadom do širšieho sveta. Ach, keby aspoň tie Tatry sa hanblivo neskrývali vo vankúšoch mračien. Keď už sme šťastlivo absolvovali tento výstup, na dobrú noc nám na oslavách mesta zaspievala Katka Knechtová. Deň sa končil pod nočnou oblohou s hviezdami zastretými závesmi oblakov, z ktorých sa pomaličky spúšťali perličky dažďa.

2. deň - Zejmarská roklina a Palcmanská Maša

„Len nech neprší. alebo aspoň nie toľko...“ šepkám sama sebe, hľadiac cez okno autobusu s maličkou dušou, že tá šedá guča vznášajúca sa nad našim cieľom cesty je len šmuha na skle. Nádeje sa však nenaplnili a vyššie spomínanú daň za predĺžený výlet sme splatili zmenou turistického plánu, ktorý pôvodne smeroval až na Veľký Sokol. Vo všetkom zlom však nájdeme niečo dobré a tak sme sa aspoň skoro všetci zjednotili ako klub turistov oddaných turistike v slnku i v pochmúrnem počasi na trase Zejmarskej rokliny. Po turistike plnej skrývania sa pod príplášťami a snaženia udržať sa na mokrých skalách či zabahnených chodníkoch nás čakal príjemný zvrat. Neveriacky upieram oči navôkol, keď slnko ukázalo silu svojich posledných augustových lúčov maľujúcich na hladine Palcmanskej Maše zlatisté vlnovky. Tak aspoň sa nám obschnú zmoknuté bundy a úsmevy dostanú krajší, teplejší podtón.

3. a posledný deň - Tomášovský výhľad a Poprad

S turistikou to posledný deň nesmieme prehnať a to, čo sme v predchádzajúci deň zameškali

kvôli nepriaznivým podmienkam, ešte určite v budúcnosti dobehne. Preto ľahkým tempom zamávame lesom zo skalnej terasy Tomášovského výhľadu a posledné chvíľky výletu sme strávili v mestskom privesku Tatier - v Poprade. Biela nádychaná opona, za ktorou sa skrývali Tatry, sa pomaličky trhala a ako nebeské zámky zo skál sa zjavili vrcholky štítov. Aká škoda, že až pri našom odchode. Ešteže tie hory na nás turistov s trpezlivosťou počkajú. Lúčime sa s letom, počasím akoby už víťajúcim jeseň, tešiaca sa na ďalšie stretnutia. Preto by som chcela za príjemnú spoločnosť poďakovať všetkým účastníkom zájazdu a osobitne poďakovať predsedovi Vladimírovi Saskovi za výborné zorganizovanie výletu, ale i za pohotovosť zmeny, ku ktorým nás donútilo počasie. Ďakujeme!

Janka Anka z Ješkovej Vsi si chvíľu na Tomášovskom výhľade užívala.
Foto – Pavol Král

Miriam Hrádelová

Šimon Stanko sa v sobotu 17. septembra zúčastnil zápasu MMA (zmiešané bojové umenia) v Partizánskom pod organizáciou TFN - Titan fight night. Zápas sa konal v športovej hale. Šimon mal tentoraz dvoch trénerov - Marcela Masaryka z Body & Soul Academy a Róberta Matušika z Fightin Gym Topolčany, držiteľa čierneho pásu

Ďalší Šimonov úspech

brazílskeho jijiitsu. Šimonov súper bol talentovaný o 4 roky starší Roman Vojteľ. Zápas sa vyvíjal veľmi jednostranne, Šimon súpera od úvodu zasypal sériou tvrdých kopov, následne ho strhol na zem, kde presadil svoje schopnosti brazílskeho jijiitsu a súboj ukončil škrtom na triangel (trojuholníkové škrtanie nohami). Prípísal si tak ďalšie víťazstvo. Ale za každým víťazstvom je obrovské množstvo driny, odopierania a tvrdých tréningov.

Šimon už veľakrát zúročil svoje schopnosti Bjj (Brazílske jijiitsu) v zápasoch, preto by som chcel týmto pozvať záujemcov o tréningovanie, dvere našej akadémie Fighting Gym Topolčany sú vám celoročne otvorené. Našmu borcovi Šimonovi gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov na ceste bojovníka.

Ing. Vladimír Húdok ml.

POZVÁNKY

OcÚ a kultúrna komisia pozývajú všetkých seniorov na oslavu pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, ktorá sa bude konať v nedeľu 2.10.2022 v kultúrnom dome. Začiatok o 16,00 hod. V programe sa predstaví spevák Maroš Bango, Klížania a deti z miestnej základnej školy. Všetci ste srdečne pozvaní.

.....

OZ Tu žijeme poriadu v nedeľu 2.10.2022 Šarkaniádu na letisku. Súťažiť budú doma vyrobené šarkany. Začiatok o 14.00 hod. Tešíme sa na vašu bohatú účasť.

.....

Kultúrna komisia pri OcÚ Veľký Klíž chystá Jesennú výstavu, ktorá bude v nedeľu 9.10.2022 od 14.00 hod. v sále KD. Svoje výpestky môžete priniesť v sobotu od 15.00 do 18.00 hod.

Viaceré aktivity zo sveta našich turistov

Okrem zájazdu sa v uplynulých septembrových dňoch konali ďalšie dve klubové podujatia organizované naším turistickým klubom. V nedeľu 11. septembra to bola **Cykloakcia**. Prišli len štyria účastníci. Málo. Ďalších možno odradilo neisté počasie. Cykloturisti po vystúpaní na Vrch Horu pokračovali smerom na Skýcov a potom na hrad Hrušov. Spiatočnú cestu absolvovali cez Slače a Ješkovú Ves. V nedeľu 25. septembra bola túra na **Rázdiel**. Podobne ako na predošlých podujatiach hrozilo neisté daždivé počasie. Preto účasť len 12 turistiek a turistov mohla byť vcelku uspokojivá. Z individuálnych výstupov zaznamenávame úspešné zdolanie **Lysej Hory** v Moravskoslezských Beskydách trojicou ľudí z klížskej doliny.

Peter Maťašeje